

Registratienummer: 24.015390

Aan Verenigde vergadering

Van Dijkgraaf en hoogheemraden

Portefeuille Rogier van der Sande

Onderwerp Grenswijzigingen beheergebied Rijnland

Datum 27 februari 2024

Waarom krijgt u deze memo

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben een aantal besluiten genomen die uiteindelijk moeten leiden tot aanpassing van het beheergebied van Rijnland zoals neergelegd in het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en de daarbij behorende kaart. Hierdoor veranderen de buitengrenzen van Rijnland waarbij heel concreet één ingeland van Rijnland naar een buurtwaterschap verhuist en elf ingelanden van dat buurtwaterschap naar Rijnland verhuizen. Ook komt een laatste 'Leidse polder' in beheer van Rijnland. Met deze memo stellen wij u van de besluiten in kennis en geven wij daarop een korte toelichting.

Wat is het belangrijkst

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben de volgende besluiten genomen:

- in te stemmen met grenswijzigingen tussen Rijnland en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV);
- in te stemmen met grenswijzigingen tussen Rijnland en Rijkswaterstaat West-Nederland Noord (RWS WNN);
- de provincie Zuid-Holland te verzoeken de procedure als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet op te starten om deze grenswijzigingen samen met een al eerder geaccordeerde grenswijziging tussen Rijnland en AGV te verwerken in het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en de daarbij behorende kaart (hierna: het Reglement);
- de provincie volledigheidshalve te wijzen op een al eerder ingediend verzoek om een herpolderingsbesluit te nemen om de Kikkerpolder in Leiden weer in waterschapsbeheer te brengen, zodat ook dit in het Reglement wordt aangepast en Rijnland het beheer in de polder op zich kan nemen en ook een peilbesluit kan vaststellen.

Hierna worden de eerst de grenswijzigingen en de aan de provincie te richten verzoeken toegelicht. Dan volgt een toelichting op de procedure van een reglementswijziging en de onderscheiden bevoegdheden van D&H en uw VV.

Grenswijzigingen Rijnland-AGV

De grens tussen Rijnland en AGV heeft op een aantal punten aanpassing om te blijven voldoen aan de 'Overeenkomst inzake de grenswijziging AGV – Rijnland'. Deze bestuurlijke overeenkomst uit 2008 bevat de onderlinge afspraken tussen de twee waterschappen over de precieze plaatsing van de grens tussen hun beheergebieden.

De twee belangrijkste wijzigingen zijn het gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen, inclusief aanpassingen in keringen van AGV, bij Calslagen (ontwikkeling kleinschalige woonwijk Nieuw Calslagen) en het Plashuis in Noorden (herontwikkeling locatie), zie bijlagen 1 en 2.

Door de grenswijziging bij Calslagen 'verhuizen' elf huishoudens van AGV naar Rijnland. Dit heeft gevolgen voor hun kiesgerechtigheid en belastingheffing (de toekomstige ingelanden gaan overwegend minder belasting betalen).

Door de al eerder in 2022 met AGV ambtelijk afgestemde en door D&H geaccordeerde grenswijziging bij het Plashuis in Noorden 'verhuist' één huishouden van Rijnland naar AGV. Betrokkene is hiervan op de hoogte en heeft zelf verzocht om de grenswijziging.

Rijnland zal alle betrokkenen schriftelijk informeren, proactief over het bij de provincie ingediende verzoek alsook nadat de grenswijziging daadwerkelijk een feit is (naar verwachting 1 januari 2025).

De overige benodigde grenswijzigingen tussen Rijnland en AGV zijn minder groot en allemaal bedoeld om de nu door beide waterschappen gehanteerde en soms ook onderling verschillende grens weer in overeenstemming te brengen met de uitgangspunten van de al genoemde overeenkomst uit 2008. Dit zonder dat dit gevolgen heeft voor huishoudens.

Grenswijzigingen Rijnland-RWS WNN

De grens tussen Rijnland en RWS WNN is door laatstgenoemde al gewijzigd bij de Grote Sluis en de Woerdersluis in Spaarndam. RWS WNN heeft zich daarbij gebaseerd op bepalingen uit het oude Waterbesluit (sinds 1 januari 2024 vervangen door artikel 2.2 en bijlage III van de Omgevingsregeling) en het onderling gehanteerde uitgangspunt dat de grens van het beheergebied op de kering ligt. Rijnland onderschrijft deze wetgeving uiteraard en ook het genoemde uitgangspunt zodat de grens bij beide sluizen over de kering komt te liggen, zie bijlagen 3 en 4.

Er worden nog een aantal kleinere, technische grenswijzigingen tussen Rijnland en RWS WNN doorgevoerd, allemaal bedoeld om de nu door beide partijen gehanteerde grens beter op elkaar af te stemmen.

Herpoldering

De Kikkerpolder in Leiden is een in het verleden ontpolderd gebied dat weer in waterschapsverband moet worden gebracht. De herpoldering van de Kikkerpolder is fase 3 in de overdracht van het beheer van polders in de gemeente Leiden aan Rijnland. In fase 2 gingen zeven andere Leidse polders, o.a. de Pesthuispolder Noord en de Pesthuispolder Zuid, de Kikkerpolder voor. Het verzoek om een herpolderingsbesluit voor de Kikkerpolder is al bij brief van 11 april 2022 bij gedeputeerde staten ingediend. Het kon niet mee met vorige reglementswijzigingen, maar het is gelet op de ontwikkelingen in de polder – de werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond – nu echt nodig dat ook de Kikkerpolder in beheer van Rijnland komt, zodat Rijnland een peilbesluit kan vaststellen en de polder kan beheren.

Aan de provincie te richten verzoeken

De grens van Rijnlands beheergebied ligt vast in het Reglement. Dit reglement en met name de bijbehorende kaart moet dus worden aangepast. De provincie Zuid-Holland is de beheerder van het Reglement. Een verzoek tot aanpassing daarvan moet dus aan deze provincie worden gericht. Daarna neemt deze provincie het voortouw voor aanpassing van het Reglement in samenspraak met de hiertoe ook bevoegde provincie Noord-Holland.

Om bestuurlijke drukte te voorkomen wordt vaak geprobeerd meerdere wijzigingsverzoeken gezamenlijk te behandelen. Hierdoor hoeven de procedurele stappen maar één keer te worden doorlopen. Het is daarbij goed te bedenken dat het minimaal driekwart jaar duurt om een reglementswijziging door te voeren. In dit geval worden vanuit Rijnland dus meerdere verzoeken om een grenswijziging gecombineerd aangeboden en wordt een eerder gedaan verzoek onder de aandacht gebracht.

Vermeldenswaardig in dit verband is nog het volgende. Het Reglement is op het punt van de geborgde zetels nog niet aangepast aan de nieuwe zetelverdeling in de Waterschapswet. Dit is niet problematisch gelet op het overgangsrecht op dit punt en artikel 119 van de Provinciewet, maar het moet wel worden aangepast. De provincie Zuid-Holland neemt het onderwerp van de geborgde zetels mee als technische wijziging in de procedure naar aanleiding van de door Rijnland gevraagde reglementswijziging.

Procedure reglementswijziging

Op grond van de artikelen 2 en 6 van de Waterschapswet zijn provinciale staten van de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland bevoegd tot het aanpassen van het Reglement, in dit geval om de grenswijzigingen en de herpoldering door te voeren. Heel concreet stuurt Rijnland een brief met alle verzoeken aan gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland als beheerder van het Reglement.

Op grond van de artikelen 3 en 4 van de Waterschapswet bereiden gedeputeerde staten van de provincies het besluit tot aanpassing van het reglement voor en stellen zij na overleg met het dagelijks bestuur van het waterschap het ontwerpbesluit op. Na terinzagelegging van dit besluit door gedeputeerde staten, de beantwoording van eventuele zienswijzen, een definitief besluit van provinciale staten en de goedkeuring daarvan door de minister van I en W is de reglementswijziging een feit.

Bevoegdheidsverdeling D&H en VV

De besluiten over de grenswijzigingen geven uitvoering aan respectievelijk bestaande bestuurlijke afspraken en wetgeving alsook gemaakte onderlinge afspraken. Het nemen van deze besluiten valt onder de dagelijkse aangelegenheden van het waterschap valt, zodat D&H hiertoe gelet op artikel 84 van de Waterschapswet bevoegd is. Voor de besluiten over de verzoeken aan de provincie ligt het iets complexer.

Afgaande op de regeling in de Waterschapswet is het doen van een verzoek tot wijziging van het Reglement een bevoegdheid van de VV, zie artikel 3, tweede lid, van de Waterschapswet. Tegelijkertijd is voor een wijziging van het Reglement op voorspraak van gedeputeerde staten geen besluit of instemming van de VV nodig, zie artikel 3, eerste lid, van de Waterschapswet.

Hoewel de verzoeken in dit geval vanuit het waterschap en niet de provincie komen, volgen de verzoeken direct voort uit wetgeving en bestaande bestuurlijke en onderlinge afspraken. Er is daarom geen wezenlijke bestuurlijke beslissingsruimte rondom deze verzoeken. Het uitgangspunt van D&H is daarom dat ook het doen van de verzoeken aan de provincie onder de dagelijkse aangelegenheden van het waterschap vallen, zodat D&H ook hiertoe gelet op artikel 84 van de Waterschapswet bevoegd is.

Hier komt bij dat de reglementswijziging zoals eerder opgemerkt in elk geval deels ook het initiatief van de provincies is, nu zij het Reglement op het punt van de geborgde zetels willen (moeten) aanpassen aan de nieuwe zetelverdeling in de Waterschapswet.

Omdat de verzoeken uiteindelijk een wijziging tot gevolg hebben van de grenzen van het beheergebied van Rijnland, waarbij ook een aantal ingelanden verhuizen uit of juist naar Rijnland, wordt de VV wel uitdrukkelijk in kennis gesteld van de besluiten middels dit memo.

Vervolg

U wordt te zijner tijd geïnformeerd over de uiteindelijke reglementswijziging. De verwachting is dat deze per 1 januari 2025 zijn beslag krijgt.

Bijlagen

<i>Afbeelding 1</i>	<i>Voorstel grenswijziging Rijnland met AGV Calslagen</i>
<i>Afbeelding 2</i>	<i>Voorstel grenswijziging Rijnland met AGV Noordse Dorpsweg (Plashuis/Noorden)</i>
<i>Afbeelding 3</i>	<i>Voorstel grenswijziging Rijnland met RWS WNN Grote Sluis te Spaarndam</i>
<i>Afbeelding 4</i>	<i>Voorstel grenswijziging Rijnland met RWS WNN Woerdersluis te Spaarndam</i>

